

SADZENIE (13) *sb n*

-enie (12), -enie (1).

a oraz pierwsze e jasne, końcowe e pochylone.

sg *N* sadzenié (7); -é (1), -(e) (6). ◊ *G* sadzeniã (1). ◊ *D* sadzeniu (4). ◊ *A* sadzeni(e) (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w. s.v. sadzić.

I. Rzeczownik od „sadzić” (9) :

1. Umieszczanie (9) :

a. O osobach (2) :

Wyrażenie: »za stoł sadzenie« (1): *Discubitus Zã stoł łádzenie/ Połádzenie gości. Mącz 70b.*

α. Mianowanie, wyznaczanie kogoś na urząd (1) : Iuż dla Inflaⁿt trudności wiele fie podięło/ Háńbáby fie ich márnje vtráćic [!] więc miáło. Prze złe łádzenie/ Krolá obránje. *MycPrz I [C]2.*

b. O roślinach: umieszczanie w glebie; satus Mącz, Cn; emplastratio, insitio Mącz; immissio, plantatio, positio, satio Cn (7) : ludzi we zbroiach wfiáđło tyfiác y dwie ście/ ftrzelby/ żywności dofyc nákláđziono/ thákjeż drzewá ku łádzeniu/ bowiem tám niewidzieli drzewá inego/ iedno Pálmowe á Sofnowe. *BielKron 441v; Mącz 387b; Talea – Młodi łzczep do łádzenia. Calep 1045a.*

sadzenie czego (2): ZapMaz III T 1/223; Terra vinealis, Ziemiá ku łádzeniu winá dobra. Mącz 498b.

W połączeniach szeregowych (2): Satorius, Co ku siániu/ łádzeniu y łzczepieniu náleży. Mącz 387a, 387a; [Szcepyeny, szadzenye, plodzenye plantacio ReuchlinBartBydg A3].

2. [Zakładanie, budowanie [czego]: mając na baczeniu przywilej jego króla miłości, który jego królewska miłość na sadzenie miasteczka rzezonego Stanisławowa na gruncie króla jego miłości wsi Rathaya, za mostem Lacziną y rzeką Warthą dać z łaski swej raczył *PrzywPozn 1571 nr 156.*]

II. Rzeczownik od „sadzić się” (2) :

1. Przykładanie się do czegoś, staranie się o coś [na co] (1) : *Periergia, Latine sedulitas vel nimia operositas in loquendo, Zbytnie łádzenie ná rzecz [= mówienie]. Mącz 291b.*

2. Zakład w grze (1) : *Pignus etiam, Sádzenie/ łzańc. Unde dicimus, quo mecum pignore certabis, Co ná to łáđziłz/ o co fie chczfz łe mná záłózić. Mącz 299b.*

III. Posadzona roślina, sadzonka; plantatio PolAnt, Vulg; insitus Cn (2) :

W porównaniu (1): Przy nim [= *arcykapłanie*] koło bráćiey/ á iakoby łádzenie Cedru ná gorze Libáńskiey/ thák przy nim łtały iáko gáłęzi páłmy/ á wżycy synowie Aaronowi *Leop Eccli 50/13.*

Przen (1) :

Zwrot: »sadzenie sadzić« (1): Wízelkié łáđzenie któręgo niełáđził [*Omnis plantatio, quam non plantavit*] óćiec mói niebieski będzie wykorzeńiono *MurzNT Matth 15/13.*

Synonimy: **I.1.a. osadzanie; α. mianowanie; 2. budowanie; II.2. szánc; III. latorośl, planta, płonka, rozga, szczep.**

Cf SADZIĆ, SADZIĆ SIĘ

JR, (LW, MC, MN)